

Csodaszerek nincsenek

Medgyessy Péter gazdaságpolitikáinkról

Tegnap, pénteken délután a közgazdasági társaság megyei szervezetének meghívására Medgyessy Péter pénzügyminiszter-helyettes időszaki gazdasági kérdésekről tartott tájékoztatót Újszegeden, a Csongrád Megyei Tanács Oktatási és Továbbképzési Intézetében.

Elsőként az elmúlt év gazdasági tapasztalatairól szólt. Az 1985-ös esztendő valamivel rosszabbul sikerült, mint ahogyan azt előre terveztük. Nagy szerepet játszott ebben a külkereskedelmi forgalom kedvezőtlen alakulása. Külkereskedelmi mérlegünk ugyan aktívummal zárult, de a tervezetthez képest közel 300 millió dolláros hiány mutatkozik. Ennek alapvető oka — az importárak már megszokott állandó növekedése mellett —, hogy a világpiac az általunk exportált áruk értéke lényegesen csökkent az utóbbi időben. Amikor rákényszerültünk arra, hogy bizonyos termékeket drágábban hozzunk be, ugyanakkor saját áruinkat lényegesen „ár alatt” tudtuk csak értékesíteni. Legsúlyosabban az agrártermékek árcsökkenése sújtott bennünket. Hasonló gondok néhány ipari termék

értékesítése során is felmerültek. Nyersanyagkivitelünkben elsősorban az alumínium árcsökkenése sújtott bennünket. A jó színvonalú műszaki késztermékek iránti igény tovább nőtt a külföldi piacokon, de iparunk a nemzetközi fejlődésnél nem tudott lépést tartani. A termékszerkezet-váltás még mindig túl lassan, vontatottan halad.

A számítottól alacsonyabb fejlődési ütem tapasztalható több iparágban is. Elsősorban az építőipar nem tudott megfelelni a várakozásnak, de a mezőgazdaságban is három-hat százalékos elmaradás tapasztalható. Az ipar teljesítménye valamelyest nőtt, de így is egy-másfél százalékos lemaradás keletkezett a tervtől. Nem sikerült növelni a nemzeti jövedelmet sem. A belső felhasználás területén az életszínvonal, a fogyasztás és a reáljövedelem változása az elvárásoknak megfelelően alakult, ugyanakkor a beruházások elmaradtak a tervezettől.

Külön is szólt a miniszter-helyettes a pénzügyi piacokról végrehajtásokról, kiemelte, hogy tartalékaink növelésében sikerült előbbre lépünk.

Medgyessy Péter előadásának második részében az 1986-os népgazdasági terv legfontosabb tennivalóiról szólt. Hangsúlyozta, hogy nincs csodaszere, ami a népgazdaság gondjait egy csapásra megoldhatná, csak úgy tudunk előre lépni, ha minden apró lehetőséget sikerül megragadnunk.

Még mindig túl sok gyenge, rosszul gazdálkodó vállalatot kell eltartanunk. Ezeket mihamarabb rá kell kényszeríteni a hatékony gazdálkodás útjának megtalálására. Ugyanakkor kedvezőbb lehetőségeket is kell teremteni, hogy ez a folyamat minél gyorsabban és zökkenőmentesebben meheszen végbe. Ilyen kedvezőbb lehetőség 1986-tól a felhalmozási adó csökkentése, a külföldi működő tőke beáramlásának segítése, vagy a bankrendszer fejlesztése.

Az adórendszer további változásai elsősorban a bér-, energia- és importigényesség csökkentését szolgálják majd. Arra kell törekednünk, hogy a hatékonyan dolgozó, a piachoz jobban alkalmazkodni tudó vállalatokat segítsük, ne pedig a pazarlókat jutalmazzuk — mondotta végül a miniszter-helyettes.

R. G.

Munkaértekezlet a KSZV-ben

Növekedjen a vállalatok önállósága

Huszonhárom évvel ezelőtti megalakulása óta nem ért el olyan kiemelkedően magas nyereséget a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat, mint az elmúlt esztendőben. A két és fél milliárdos termelési érték 200 milliót hozott a házi konyhára, amiből akár arra a következtetésre is juthat a helyi viszonyokat nem ismerő ember, a KSZV-nél jelenleg nem lehetnek számottevő gondok. Kivált, ha mindehhez azt is hozzáfesszük, hogy időben tudtak reagálni legnagyobb vásárlójuk, a szovjet piac külön igényére, s az eredetileg tervezettnél 600 ezer négyzetméterrel több ponyvát adtak el ott, miközben a hazai igényeket is kielégítették.

Az a tény, hogy önelégültségnek, az elért sikerek dédelgetésének nyomát sem érezhettük a tegnap délelőtti tartott, kibővített vállalati párt-végrehajtóbizottsági ülésen — amelyen részt vett Szabó Sándor, a megyei pártbizottság első titkára is — önmagában is kifejezi; a testület tagjai, valamint a meghívott vállalati és gyári gazdasági vezetők figyelmüket az újabb feladatok megoldására fordítják. Teljesen indokoltan, hiszen a lecke nem kevesebb, mint a 23 esztendő funkcionálás után az idén, július elsejével trösztté lazuló nagyvállalat egyetlen termelőegységében se csökkenjen a munka hatékonysága az átmeneti időszakban. Vagyis az üzemekben dolgozók ne érzékeljék a belső irányítási rendszer szükségességét átalakítását. Ha nagyvonalakban is, de lényegében ezeket a gondolatokat tartalmazta a testületi ülésen elhangzott mindkét referátum. Kónya Sándorné, a KSZV pártbizottságának titkára a vállalatnál dolgozó 550 kommunistaának a gazdasági munka hatékonyságára változások minél alaposabb előkészítéséért viselt felelősségét hangsúlyozta. Berta István

Pintér József felvétele
Bartha László, Berta István, Szabó Sándor és Frányó József a szövődében

vezérigazgató pedig részletesen ismertette a gazdálkodás eredményesebbé tételét szolgáló terveket, célkitűzéseket. Meghallgatva a vállalati vezetőket, a megyei pártbizottság első titkára számos kérdést tett fel. Erdeklődött: mi a magyarzata a szembevetően magas vállalati eredménynek; gazdaságos-e a KSZV és jugoszláv vállalatok között megkötött kenderkőrő-feldolgozási szerződés; tudják-e csökkenteni a késztermékek importanyag-tartalmát; képesek-e visszacserezni, vagy mással pótolni a tavaly elvesztett, dollárral fizető piacokat; milyen mértékben kaptak teret a KSZV-ben a különböző kisvállalkozási formák?

A vállalati gazdálkodás csaknem minden területére kiterjedő kérdésekre a vezérigazgató, a pártbizottsági titkár, valamint Kapás Sándorné, a Szegei Kender-önögyár igazgatója és Frányó József, az Újszegedi Szövőgyár igazgatója válaszolt. A munkaértekezleten ugyanakkor gazdaságpolitikai titkára hangot adott annak a véleményének, hogy miután a tröszt-történet átalakulás az elmúlt év augusztusa óta ismét a vállalati vezetés előtt, a mostanáig ennek érdekében tett intézkedések és elgondolások még korántsem elégségesek. Mind a gazdasági, mind pedig a pártbizottsági vezetőktől azt kérte, a lehetséges mértékben gyorsítsák meg az átszervezést, mégpedig arra is

figyelve, hogy az önálló vállalatok élvezzék a meg-növekvő lehetőségekből fakadó előnyöket, viselve a felelősséget is.

A nagyon nyit eszmecserét követően a megyei pártbizottság vezetői rövid üzemlátogatáson vettek részt, amelynek során az újszegedi gyár kelme gyártó és szövőüzemében több dolgozóval is beszélgettek. A téma valamennyiükkel a termelés jobbá, eredményesebbé tételének, a munkások által látott útjainak-módjainak keresése volt. Így szó esett a vállalati gazdasági munkaközösségekben végzett tevékenységről is. Miként a vállalati vezetők, Csüllög Ilona, a kelme gyártó pártalapszervezetének titkára, gyakorló vgm-vezető és Borbola Sándorné szövődési szocialista brigádvezető nagyon egybehangozóan azt mondta: ma már el sem képzelhető az újszegedi gyár eredményes tevékenysége a több munkára — a nagyobb kereset reményében vállalkozók szorgalma, helytállása nélkül. Ez akár summázata is lehet a vezetői megbeszélésen elhangzottaknak, és az üzemlátogatásnak egyaránt.

Délután ülést tartott a KSZV pártbizottsága, s azon részt vett és felszólalt Bartha László is.

B. N.

A terménykereskedő

Forráskútról Zsombó felé jövet a falu határában a vakolatlan téglapalota ott állt a szemembe. Hogy nem lakás, az biztos. Az út felőli, előkelőbb oldalra nem szoktak akkora ajtókat tenni, hogy beférjen rajta egy gépkocsi. Ezen, viszont pont akkora volt, ráadásul sarkig kinyitva.

Odabent raklapokon zsákok, a sarokban halomban kukorica és takarmánybúza. Fehérre meszelt fal, tisztaság. Közel s távolban egy teremtettségek sem látni. A ház mellett egy lezárt pótkocsi Ifa. Fél perc múlva aztán a kertvégi régi tanyából előjött egy pufajkás fiatalember, pár szó után kiderült, hogy ő itt a tulajdonos. Épp most gyér a forgalom, hát nézett magának munkát a hátsó udvarban.

Galzó Józsefnek tíz éve vették az öreg tanyát, a hozzá tartozó egy hold földön kertészkedtek, kocát tartottak, disznót hizlaltak. Akkoriban egy tápbolt volt a faluban, úgy látták elkelve még egy. A községi fórumokon is többször elhangzott, ideje lenne megjavítani a takarmányellátást. A feleségnek megvan az érettségije, erre kiadták a kereskedői engedélyt. Most már csak az építkezés volt hátra. Mint minden üzlet ez is beruházással kezdődött. A férj így szól erről az időről:

— A kertnek ez a része vízenyos, mély fekvésű volt, másfél métert kellett rajta tölteni. A kőművesmunkába bevontuk az egész családöt, ismerősöket. Sok mindent magunk csináltunk, aki építkezett valaha, az tudja, hogy így mennyivel olcsóbb. Hivatalosan 330 ezer forintért értékelték a művünket, ennyivel szálltunk be a saját üzletünkbe.

Több mint egy évvel ezelőtt nyitottak, telve reményekkel. A világgért sem mondanák, hogy csalódtak, igaz lejjebb kellett venni a mércét. Ugyanis mire elkészült az üzletük a faluban még kettőt nyitottak. Örülhet most a zsombói termelő négy takarmánybolt kínálja neki a portékáját. Ha verseny, akkor legyen...

Nekik könnyebb, mint az állami alkalmazottaknak, ha nem köti le mindkettőjüket

a bolti munka, még mindig ott a kert, s a malachizálás sem hagyta fel egészen. Az asztalon ott az adóbevallás, 1985-ben 3 millió 800 ezer forint volt a bevétel. Minden mázsa takarmányért 44 forintot lehet felszámolni. Kiadás is akad bőven. Az Ifával sűrűn kell fordulni az árúért, s nem biztos, hogy a legközelebbi keverőüzem tápját keresik a legjobban. Mezőhegyesről, Lökösháztól mindent be lehet szerezni, búzát a sándorfalvi térszben is tudtak adni.

Közben sikerült egy igazi vevőt is látnom. Varga György egy-egy zsák árpa- és kukoricadarát tett a Wart-

burg hátuljába. A 16 süldő bizony kéri. Ha nincs is sok haszon rajtuk, valamivel azért foglalkozni kell. Napi másfél, két órai munkára nem sok az a darabonkénti 4-500 forint, ami megmarad. Rebesgetik a faluban, hogy valamilyen változásnak nemsokára jönnie kell. Addig is a legkitartóbbak hazilaknak, s munkát adnak a terménykereskedőnek is.

Ha jobban megy az üzlet, talán még új vakolatra is telni fog belőle. Aki ekkorra fába vágta a fejszéjét, nem egy-két évre gondol csak előre.

T. Sz. I.

Példa az összefogásra

Alkoholizmusról — szakmunkástanulóknak

Alkoholizmus. Egyre több szó hangzik el ellene, a vesztélyt érző közvélemény azonban egyre türelmetlenebbül követeli a tetteket is. A kettő egységére törekedett a megyei Kójal egészségnevelési osztálya, az alkoholizmus elleni megyei bizottság és a 600. Számú Móra Ferenc Ipari Szakmunkásképző Intézet, amikor együttes munkára szánták el magukat, hogy útját állják az ipari tanulók terjedő italozásának.

Az alkoholizmus elleni megyei bizottság kérésére széles körű fölmérésbe kezdtek az egészségnevelők. A megye mintegy 7 ezer szakmunkástanulója közül 1700-an ivási szokásokat, életmódot vizsgáló kérdőíveket kaptak. A kérdésekre adott válaszokat számítógép dolgozza majd föl. Az előzetes próbafölmérés „főszereplői” szentesi és szegedi szakmunkástanulók voltak, mintegy 700-an. A szegediek, a 600. számú intézet diákjai, úgy tűnik, őszintén vallottak magukról. Az ösztésítés és az értékelés birtokában az egészségnevelők a pedagógusokkal karöltve dolgozzák ki az alkoholfogyasztás elleni küdelem ott alkalmazható stratégiáját. Ennek egyik első lépéseként rendezték meg a szakmunkásképző intézetben „Az al-

Diákok a kiállításon

koholfogyasztás hazai körképe, körképe, körképe” című kiállítást a pedagógusok és a diákok részére.

Tegnap, csütörtökön Kato- na Éva főorvos nyitotta meg a kiállítást, amelyet egészségnevelők kalauzolásával az iskola valamennyi tanulója megnéz majd. Tervezik, hogy a megye összes középiskolájában bemutatták ezt a tanulásos, nagy szakértelemmel megrendezett összeállítást, amely Dobranovics

Ilona főorvosnak és Csajtai Miklósnak, a Kójal osztályvezetőjének munkáját dicséri.

A szakmunkástanulók körében elkezdődött hát az egészségnevelők, orvosok és pedagógusok összefogásával valami, amelynek hatékonyságát, sikerét az egy év múlva ismét kiosztott kérdőívekre írt válaszokból mérhetjük le.

Ch. Á.

Több sörárpa — exportra

A Sörárpa Termesztési Társasághoz tartozó gazdaságok az idén a tervek szerint 50 ezer tonnával több árpat adnak a sörárp három hazai gyárának, ezen felül az exportot is jelentős mértékben akarják fokozni.

A megnövekedett sörgyári igényeket „papíron” a termelési szerződésbe foglaltakkal már január közepéig sikerült fedezniük. Ed- dig mintegy 35 ezer hektárra szerződtek és összesen 130 ezer tonna sörárpa átvételére kötötték meg az egyezségeket a partnerek. Ha az őszi esetleges kifagyás miatt tavasszal újabb területek elvetésére kényser- rülnének a gazdaságok, úgy a társaság kész újabb szer- ződések megkötésére is. An-

nál inkább szorgalmazzák ezt, mivel a belföldi értékesítésén túl 25-30 ezer ton- náat exportálnak 1986-ban, többet, mint az elmúlt évben. A kivétel bővítésére más növények termesztéséhez is hozzáfognak. A fő termé- nyen, a sörárpa kivül, ki- egészítésként egyebek közöt- kölest és fénymagot termel- nek, szintén exportra. Első- sorban az anyagi gondokkal küszködő taggazdaságoknak nyújtanak ezzel további se- gítségét, értékesítési lehetősé- get.

Az új növények korsze- rű termesztési módjának el- sajátítására a rendszerköz- pont a taggazdaságok szak- mai vezetőinek tanfolyamot szervez, (MTI)